

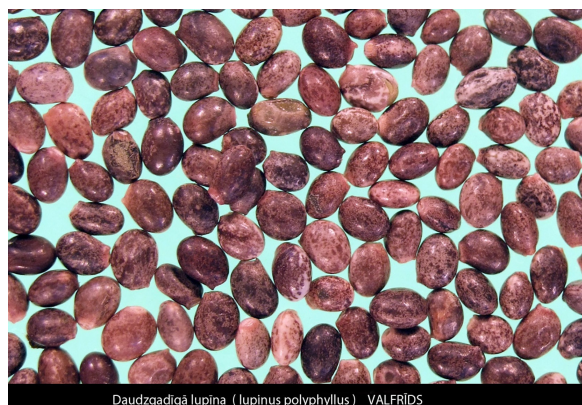

II pārskata periods (12.2010-02.2011)

ERAF projektam „Daudzfunkcionālu lapu koku un enerģētisko augu plantāciju
ierīkošanas un apsaimniekošanas modeļu izstrāde”

Nr. 2010/0268/2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/118

Šajā laikā daudz darba ieguldīts, lai sagatavotu jaunās miežabrāļa šķirnes ‘Brigena’ un daudzgadīgās mazalkoloīdās lupīnas ‘Valfrīds’ dokumentāciju un sēklas materiālu sūtīšanai uz atbildīgajām iestādēm Latvijā, Lietuvā un Igaunijā AVS un SĪN testu veikšanai. Tika šķirotas sēklas, noteikti to kvalitatīvie rādītāji, sagatavotas zālaugu jauno šķirņu paraugpartijas nosūtīšanai minēto testu uzsākšanai 2011.gadā. Mazalkoloīdajai lupīnai saskaņā ar Zengbuša (1942), Ivanova un Smirnova (1932) un Egelrehta (1949) metodi, kā arī izmantojot UPOV metodikā izstrādātos norādījumus tika pārbaudīta rūgto vielu klātbūtne sēklas materiālā.

Daudzgadīgā lupīna (lupinus polyphyllus) VALFRIDS

Miežabrālis (*Phalaris arundinacea*) ‘Brigena’

1. un 2.attēls. Jauno zālaugu šķirņu sēklas.

Paralēli tika dibināti kontakti ar šķirņu testēšanas organizācijām kaimiņvalstīs, kārtoti nepieciešamie dokumenti pārbažu uzsākšanai- sagatavotas šķirņu tehniskās anketas, pieteikumi, šķirņu apraksti latviešu un angļu valodā.

AVS testus abām šķirnēm veiks Igaunijā Viljandi Šķirņu salīdzināšanas centrā. SĪN testus miežabrālim veiks Latvijā, Igaunijā (Viljandi) un Lietuvā (Kauņa, Muniškes); daudzgadīgajai lupīnai Lietuvā (Utena) un, cerams, arī Latvijā.

Miežabrālis 'Brigena' kreisajā pusē.

Lupīna 'Valfrīds'.

3. un 4. attēli. Jaunās zālaugu šķirnes pašā vasaras plaukumā.

Atskaites periodā veikta miežabrāļa ģenētisko resursu izmēģinājumu datu apkopošana un analīze, studēta literatūra par miežabrāļa pētījumiem Skandināvijas valstīs, ASV, Baltkrievijā u.c., veikts literatūras datu apkopojums, sagatavota publikācija par miežabrāļa bioloģisko daudzveidību („The biodiversity of reed canarygrass (*Phalaris arundinacea* L.) in the natural environment of Latvia”) Eiropas Zālaugu Asociācijas (EGF) simpozijam Austrijā 2011. gada vasarā. Februāra beigās raksts iesniegts rediģēšanai simpozija zinātniskajai komisijai.

Sagatavots arī populārzinātnisks raksts žurnālam 'Agrotops' par Latvijas dabiskajās biocenozēs ievāktajiem miežabrāļa paraugiem un selekcijas darba posmiem jaunas miežabrāļa šķirnes 'Brigena' izveidošanā. Tajā atspoguļoti arī šķirņu salīdzināšanas rezultāti par miežabrāļa sausnas ražām un to ķīmisko sastāvu.

Zemkopības institūta darba grupai ir izveidojušies labi kontakti ar firmas 'Latgran' pārstāvjiem pieredzes apmaiņā par miežabrāļa audzēšanu biomasas ieguvei un tā izmantošanu enerģijas ražošanai. Regulāri notiek diskusijas un viedokļu apmaiņa par turpmāko sadarbību un iegūtā darba rezultātiem. Institūtā izaudzētā miežabrāļa biomasa eksperimenta kārtā izmantota hibrīdgranulu ražošanai, rezultāti ir daudzsolīši, bet ir vēl daudzas risināmas problēmas.

5. un 6. attēls. Miežabrāļa un šķeldas hibrīdgranulas kurināšanai.

Pastāvīgi jūtam zemkopju pieaugošo interesi gan par miežabrāļa audzēšanas un izmantošanas iespējām, gan par daudzgadīgo lupīnu. Tādēļ bieži tiek sniegtas konsultācijas par šiem jautājumiem. Interesi par lupīnu izrāda arī biškopji, jo tā ir labs nektāraugs, kas nodrošina bites ar ziedputekšņiem.

Sniegtas konsultācijas arī žurnāla 'Praktiskais Latvietis' veidotājiem par austrumu galegas sējumu ierīkošanas agrotehnikajām īpatnībām, sēklu apstrādi ar nitragīnu u.c.